

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind consolidarea capacității instituționale a Ministerului Finanțelor, exercitarea controlului financiar de specialitate al statului, pentru unele reglementări specifice, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere că Ministerul Finanțelor are un rol important în procesul de consolidare financiar-fiscală a României precum și în procesul de monitorizare a deficitului bugetar dar și de încadrare în țintele de deficit bugetar asumate în relația cu Comisia Europeană iar pentru aceasta trebuie create mecanismele instituționale necesare în vederea implementării acestor obiective;

Întrucât pentru monitorizarea angajamentelor de deficit bugetar dar și pentru implementarea unor măsuri concrete pentru controlul deficitului bugetar sunt necesare informații referitoare la indicatorii ordonatorilor de credite, rezultați din execuția bugetară și alte date și informații gestionate de Ministerul Finanțelor, respectiv informații referitoare la categoriile de cheltuieli pe care ordonatorii de credite le finanțează din fonduri publice pentru a identifica acele categorii de cheltuieli și acei ordonatori de credite care generează risipa în utilizarea fondurilor publice.

Ținând cont de faptul că la nivelul ordonatorilor de credite cele mai mari cheltuieli sunt cele din domeniul materiale și servicii, iar prin sistemul de B2B pot fi obținute informații necesare pentru a monitoriza utilizarea eficientă a fondurilor alocate pentru cheltuielile de funcționare ale ordonatorilor de credite iar după obținerea acestor informații pot fi desfășurate controale cu ajutorul Direcției Generale de Inspecție Economico-Financiară din cadrul Ministerului Finanțelor și structurile teritoriale de inspecție economico-financiară din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală la nivelul acelor ordonatori de credite care gestionează în mod ineficient fondurile publice alocate pentru finanțarea diferitelor categorii de cheltuieli;

Având în vedere noile regulamente europene privind utilizarea fondurilor externe nerambursabile, cât și cele rambursabile alocate unui stat membru care prevăd în cuprinsul acestora o serie de măsuri de corelare cu principiile buneii guvernante economice;

Luând în considerare urgența rezolvării problemelor de deficit bugetar dar și de sustenabilitate a finanțelor publice, precum și înlăturarea riscului de suspendare a fondurilor alocate prin PNRR și Politica de Coeziune sau de creștere a costului finanțării pentru refinanțarea datoriei publice cât și pentru finanțarea deficitului bugetar sunt necesare măsuri care au ca obiectiv general consolidarea fiscal-bugetară a României prin administrarea eficientă a veniturilor publice dar și pentru utilizarea eficientă a resurselor alocate pentru finanțarea cheltuielilor publice;

Întrucât ca urmare a controlului exercitat de structura de inspecție economico-financiară din cadrul Ministerului Finanțelor și structurile teritoriale de inspecție economico-financiară din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală la nivelul ordonatorilor de credite, precum și la nivelul instituțiilor publice aflate în

coordonarea/subordonarea/autoritatea autorităților publice centrale și locale pot fi gestionate și monitorizate costurile de achiziție pentru bunuri, servicii, echipamente și execuție de lucrări care au un impact bugetar major în procesul de utilizare a fondurilor publice;

Având în vedere că prin Memorandumul cu tema: Desemnarea autorității naționale pentru implementarea Regulamentului privind instituirea unui mecanism de ajustare a carbonului la frontieră CBAM, Ministerul Finanțelor a fost autoritatea desemnată în acest sens;

Ținând cont că operaționalizarea prevederilor Regulamentului la nivelul Ministerului Finanțelor, se impune a fi realizată începând cu data de 1 octombrie 2023, dată de la care devine aplicabil la nivelul Uniunii Europene;

Deoarece problemele menționate mai sus vizează interesul public și strategic al României pentru asigurarea sustenabilității finanțelor publice, gestionarea fondurilor europene și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I Obiectul prezentei ordonanțe de urgență îl constituie măsurile necesare consolidării capacității instituționale a Ministerului Finanțelor cu următoarele obiective majore:

a) monitorizarea execuției bugetare pe baza datelor și informațiilor gestionate de Ministerul Finanțelor la nivelul ordonatorilor de credite ai instituțiilor publice/entităților autonome aflate sub autoritatea/coordonarea/subordonarea autorităților publice cu privire la cheltuielile efectuate;

b) exercitarea controlului cheltuielilor curente și de capital, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, pentru categoriile de cheltuieli care înregistrează o creștere cu mai mult de 20% față de costul mediu al achizițiilor de produse/servicii/echipamente și/sau execuție de lucrări sau costul mediu al cheltuielilor curente și de capital aferente unor instituții publice similare, după caz;

c) controlul modului de evidențiere a bunurilor proprietate publică/privată a statului la nivelul autorităților publice locale;

d) punerea în aplicare a prevederilor Regulamentului (UE) 2023/956 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 privind instituirea unui mecanism de ajustare a carbonului la frontieră, cu aplicabilitate la nivel unional de la data de 1 octombrie 2023.

Art. II (1) În cadrul Ministerului Finanțelor se organizează o structură de specialitate pentru monitorizarea execuției bugetare precum și a altor date și informații

gestionate de Ministerul Finanțelor, conform art.I, a cărei denumire, organizare și funcționare, activități desfășurate și responsabilități sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului României, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Structura de specialitate prevăzută la alin.(1) analizează datele și informațiile gestionate de Ministerul Finanțelor, poate solicita informații suplimentare, după caz, și, în situațiile în care constată o creștere cu mai mult de 20% față de costul mediu al achizițiilor de produse/servicii/echipamente și/sau execuție de lucrări sau costul mediu al cheltuielilor curente și de capital aferente unor instituții publice similare, după caz, sesizează structura de inspecție economico-financiară din cadrul Ministerului Finanțelor.

(3) Structura de inspecție economico-financiară din cadrul Ministerului Finanțelor și structurile teritoriale de inspecție economico-financiară din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală efectuează acțiuni de control la entitățile sesizate.

(4) Ministerul Finanțelor prezintă Guvernului, anual, Rapoarte privind monitorizarea efectuată.

(5) Prevederile prezentului articol se aplică sub formă de proiect pilot pe o perioadă de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență pentru domeniile educație, sănătate, asistență și protecție socială precum și pentru autoritățile și instituțiile de subordonare locală. După această perioadă, prevederile art. II se pot aplica și pe alte domenii stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

Art.III Atribuțiile structurii de inspecție economico-financiară din cadrul Ministerului Finanțelor și a structurilor teritoriale de inspecție economico-financiară din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2011 privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare și Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, se completează, după cum urmează:

a) controlul procedurilor de achiziție publică și al cheltuielilor cu materiale și servicii, cheltuielilor de protocol, organizare de evenimente, cheltuielilor de investiții, precum și a altor categorii de cheltuieli efectuate din fondurile publice de ordonatorii de credite atât de la nivelul autorităților publice centrale cât și de la nivelul autorităților publice locale, inclusiv pentru acei ordonatori de credite aflați în autoritatea/coordonarea/subordonarea acestora;

b) controlul procedurilor de achiziție publică și al cheltuielilor cu materiale și servicii, cheltuielilor de protocol, organizare de evenimente, cheltuielilor de investiții, precum și a altor categorii de cheltuieli efectuate de autoritățile/ agențiile/instituțiile autonome care funcționează în coordonarea/subordonarea/ autoritatea Parlamentului României.

c) controlul modului de evidențiere a bunurilor proprietate publică/privată a statului la nivelul autorităților publice locale.

Art.IV (1) În cazurile de control reglementate prin prezenta ordonanță de urgență, structurile de inspecție economico-financiară aplică în mod corespunzător prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2011 privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 107/2012, cu modificările ulterioare, Normele metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 101/2012, prevederile Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1028/2021 privind stabilirea atribuțiilor generale în efectuarea inspecțiilor la instituții publice de către Ministerul Finanțelor, precum și a atribuțiilor structurii de specialitate din cadrul Ministerului Finanțelor pentru soluționarea plângerii prealabile formulate împotriva

actului administrativ emis de organele de inspecție economico-financiară ca urmare a inspecțiilor efectuate la instituții publice.

(2) În exercitarea atribuțiilor reglementate la art.3, structurile de inspecție economico-financiară din cadrul Ministerului Finanțelor și structurile teritoriale de inspecție economico-financiară din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală stabilesc motivele de fapt și de drept care au generat creșterea cheltuielilor care au făcut obiectul controlului.

Art. V (1) Fapta reprezentantului legal al entității verificate de a refuza să pună la dispoziția personalului structurii de inspecție economico-financiară din cadrul Ministerului Finanțelor și a structurilor teritoriale de inspecție economico-financiară din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală documentele solicitate cu ocazia controlului constituie contravenție și se sancționează cu amendă contravențională de la 500 lei la 2.000 lei.

(2) Prevederilor alin.(1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

Art. VI (1) În vederea implementării obiectivului prevăzut la art. 1, lit. d), în cadrul Ministerului Finanțelor se organizează o structură de specialitate, cu atribuții principale de reglementare și aplicare a prevederilor Regulamentului (UE) 2023/956 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 privind instituirea unui mecanism de ajustare a carbonului la frontieră (CBAM).

(2) Structura de specialitate prevăzută la alin. (1) are următoarele atribuții cu caracter general:

- a) gestionează și implementează la nivel național CBAM;
- b) înregistrează solicitările importatorilor de a obține statutul de declarant autorizat în registrul CBAM;
- c) acordă, refuză sau retrage statutul de declarant autorizat CBAM;
- d) face schimb de informații cu autoritățile competente;
- e) solicită constituirea unei garanții pentru a autoriza un declarant, în cazul în care declarantul nu a fost stabilit pe parcursul celor două exerciții financiare anterioare anului în care a fost depusă cererea;

(3) Deciziile emise potrivit Regulamentului (UE) 2023/956 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 privind instituirea unui mecanism de ajustare a carbonului la frontieră (CBAM) de către structura de specialitate prevăzută la alin. (1), conține, pe lângă elementele prevăzute de regulament, și elementele actului administrativ fiscal prevăzute la art. 46 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare. Dispozițiile art. 47-51 și art. 53 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător.

(4) Împotriva deciziilor emise de structura prevăzută la alin. (1) se poate formula contestație potrivit dispozițiilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare și se soluționează de către structura de soluționare a contestațiilor prevăzută la art. 272 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Art. VII Forma de organizare a structurilor de specialitate prevăzute la art. II alin.(1) și art.VI alin.(1), precum și numărul de posturi aferent se stabilesc prin actul normativ de organizare și funcționare a Ministerului Finanțelor, iar posturile necesare organizării și funcționării acestora, precum și posturile necesare desfășurării activităților prevăzute de prezenta ordonanță de urgență de către structurile de inspecție economico-financiară se asigură prin suplimentarea numărului de posturi aprobat pentru aparatul propriu al Ministerului Finanțelor și pentru structurile teritoriale de inspecție

economico-financiară din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, după caz.

Art.VIII Prevederile art. 5 alin.(1) intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență.

Art.IX În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Finanțelor supune spre aprobare Guvernului hotărârea de modificare a actului normativ de organizare și funcționare a Ministerului Finanțelor și Agenției Naționale de Administrare Fiscală, după caz cu luarea în considerare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art. X. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României nr.415 din 15 mai 2023, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (1) al articolului I se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Prin derogare de la prevederile art. 49 alin. (4) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, începând cu luna următoare intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, până la 31 decembrie 2025, Guvernul aprobă lunar, prin memorandum, până la finele lunii în curs pentru luna următoare, limite lunare de credite de angajament și credite bugetare în funcție de evoluția deficitului bugetar și de evoluția nivelului arieratelor, pentru ordonatorii principali de credite finanțați integral de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, în cadrul cărora ordonatorii principali de credite încheie angajamente legale, respectiv deschid și repartizează credite bugetare pentru bugetul propriu și pentru instituțiile publice subordonate”.

2. După alineatul (1) al articolului I, se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

” (1¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), Guvernul aprobă lunar, prin memorandum, până la finele lunii în curs pentru luna următoare, limite lunare de credite de angajament și credite bugetare, atât pentru structurile prevăzute la art. 80 alin. (2) din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară cât și pentru ordonatorul principal de credite al acestora.

3. Articolul V se abrogă.

Art.XI (1) În aplicarea prevederilor art. 6 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin derogare de la prevederile art.9 din Legea nr.153/2017, cu modificările și completările ulterioare, pentru eliminarea inechităților, discriminărilor și/sau discrepanțelor de ordin salarial existente la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență în sistemul finanțelor publice ca urmare a punerii în executare a hotărârilor judecătorești, ministrul finanțelor emite ordin.

(2) În înțelesul alin. (1), prin sistemul finanțelor publice se înțelege Ministerul Finanțelor, Agenția Națională de Administrare Fiscală și structurile subordonate acesteia și Autoritatea Vamală Română.

(3) Metodologia și criteriile care stau la baza stabilirii drepturilor salariale luând în considerare hotărârile judecătorești potrivit prevederilor alin.(1) se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor, pe baza unei analize realizată de către Ministerul Finanțelor împreună cu Agenția Națională pentru Administrarea Fiscală, structurile subordonate acesteia, și Autoritatea Vamală Română cu respectarea principiilor și a sistemului ierarhizării funcțiilor publice, între instituții publice, potrivit Legii - cadru nr.153/2017, cu modificările și completările ulterioare.

(4) După punerea în aplicare a prevederilor alin.(1), nu se mai plătesc alte categorii de drepturi salariale care nu sunt prevăzute prin acte normative în vigoare.

Art. XII Prevederile lit. f) ale alin.(4), art.33 - Alocarea cotelor și sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat din Legea 273/2006 privind finanțele publice locale publicate în Monitorul Oficial al României nr. 618 din 18 iulie 2006 se modifică și va avea următorul cuprins:

f) sumele stabilite pe fiecare unitate administrativ-teritorială în parte în urma derulării celor doua etape de echilibrare, precum și municipiul București vor fi diminuate cu gradul de necolectare, prin înmulțirea cu coeficientul subunitar, calculat ca raport între suma impozitelor și taxelor locale, chiriilor și redevențelor încasate în anul financiar anterior încheiat și suma impozitelor și taxelor locale, chiriilor și redevențelor de încasat, evidențiate în conturile de evidență contabilă ca urmare a declarațiilor depuse de contribuabili în anul financiar anterior încheiat sau ca urmare a contractelor de închiriere/concesiune încheiate. La calculul gradului de necolectare nu se iau în considerare creanțele fiscale aflate în litigiu.

**PRIM-MINISTRU
ION MARCEL CIOLACU**